

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

S P R E N D I M A S

DĖL ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VAIKŲ IR JAUNIMO SOCIALIZACIJOS PROGRAMOS 2008-2010 METAMS PATVIRTINIMO

2007m. gruodžio 7 d. Nr. TS-13.188

Rokiškis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 17 straipsnio 15 punktu ir įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004m. vasario 23 d. nutarimą Nr. 209 „Dėl vaikų ir jaunimo socializacijos programos patvirtinimo“, Rokiškio rajono savivaldybės taryba
n u s p r e n d ž i a :

1. Patvirtinti Rokiškio rajono savivaldybės vaikų ir jaunimo socializacijos programą 2008-2010 metams (pridedama).

2. Nustatyti, kad atsakingi vykdytojai Rokiškio rajono savivaldybės vaikų ir jaunimo socializacijos programos 2008-2010 metams įgyvendinimo priemones vykdo iš atitinkamiems metams jiems skirtų bendrųjų asignavimų.

Savivaldybės meras

Rimantas Velykis

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VAIKŲ IR JAUNIMO SOCIALIZACIJOS PROGRAMA 2008-2010 METAMS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Vaikų ir jaunimo socializacijos programa (toliau vadinama – Programa) parengta įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. vasario 23 d. nutarimą Nr. 209 „Dėl vaikų ir jaunimo socializacijos programos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Seimo 2006 m. rugsėjo 19 d. nutarimą Nr. X-818 „Dėl ilgalaikės pilietinio ir tautinio ugdymo programos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. ISAK -258 patvirtintą „Gabių vaikų ir jaunimo programą“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. rugsėjo 19 d. nutarimą Nr. X-818 „Dėl ilgalaikės pilietinio ir tautinio ugdymo programos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 30 d. nutarimą Nr. 1200 „Dėl Skaitymo skatinimo programos patvirtinimo“.

1. Šios Programos paskirtis – užtikrinti vaikų ir jaunimo gerovę, socialinės partnerystės pagrindu kuriant ir įgyvendinant kryptingas užimtumo, prevencijos ir edukacines programas (strategijas), sąlygojančias sėkmingą vaikų ir jaunimo socializaciją, ugdančias jų kultūrinę brandą, pilietiškumą, socialinius įgūdžius, saviraišką, gebėjimus ir polinkius, padedančias sudaryti geresnes socialines ir edukacines ugdymosi sąlygas.

2. Šios Programos vykdytojai – švietimo, kultūros, sporto ir kitos įstaigos, nevyriausybinės, konfesinės organizacijos, fondai, asociacijos, profesinės sąjungos, kiti juridiniai asmenys, kurių nuostatuose (įstatuose) įteisinta neformaliojo vaikų švietimo veikla.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

3. Šioje Programoje vartojamos sąvokos:

Adaptacija – tarp individo ir jo aplinkos vykstantis dvipusis procesas, pakeičiantis aplinką arba skatinantis keistis jį patį.

Jaunimas (jauni žmonės) – asmenys nuo 14 iki 29 metų.

Neformalusis švietimas – švietimas pagal įvairias švietimo poreikių tenkinimo, kvalifikacijos tobulinimo, papildomos kompetencijos įgijimo programas.

Prevencija – priemonės ir būdai, kuriais siekiama užkirsti kelią socialinės rizikos veiksniams atsirasti ir plėtotis.

Resocializacija – socialinio statuso ir vertingumo grąžinimas ugdymo priemonėmis ugdytiniui, kuris buvo praradęs aplinkos socialinį pasitikėjimą.

Saviraiška – asmenybės prigimties ir patirties realizavimas veikloje, kurios metu atsiskleidžia asmenybės talentas, gebėjimai ir išgyvenimai.

Socializacija – žmogaus vystymasis visą jo gyvenimą sąveikaujant su aplinka, socialinių normų ir kultūros vertybių perėmimo procesas, tobulinimasis ir savęs realizavimas toje visuomenėje, kuriai jis priklauso.

Socialinė aplinka – aplinkinis socialinis pasaulis: materialinės ir dvasinės žmogaus gyvenimo visuomenėje, vystymosi ir veiklos sąlygos.

Socialinė atskirtis – nesavanoriškas nutolimas nuo visuomenės vertybių.

Socialinė rizika – įvairios visuomeninio gyvenimo aplinkybės, sudarančios sąlygas vaikų ir jaunimo socialinei atskirčiai atsirasti.

Socialinis pedagogas – asmuo, įgijęs socialinio pedagogo profesinę kvalifikaciją aukštojoje mokykloje arba turintis socialinio darbuotojo kvalifikaciją ir įgijęs pedagogo profesinę kvalifikaciją.

Socialinė partnerystė – subjektų dalyvaujančių socializacijos procese, bendradarbiavimas.

Socialinė pagalba – formali ir neformali veikla, kuria siekiama tenkinti individualius žmogaus poreikius, būtinus visaverčiam gyvenimui visuomenėje.

Vaikas – asmuo, neturintis 18 metų, jeigu pagal taikomą įstatymą jo pilnametystė nepripažinta anksčiau.

Pilietiškumas – asmens savo teisių, atsakomybės ir pareigų demokratinei valstybei suvokimas, veikla visuomenės labui, bendrapiliečių teisių ir laisvių, demokratijos gynimas, gerovės Lietuvai siekimas;

Tautiškumas – asmens savo tautos istorijos, kultūros savitumo suvokimas, tautos tapatumo puoselėjimas, įsipareigojimas Lietuvos tautai ir valstybei, lietuviškosios kultūrinės ir politinės tapatybės išlaikymas ir kūrimas.

III. ESAMOS BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Nepilnamečių nusikalstamumas rajone 2006 metais, palyginti su 2005 metų bendru nusikaltimų skaičiumi, nežymiai didėjo. Tačiau nepilnamečių nusikalstamumo vidurkis rajone daugiau kaip 2 kartus yra mažesnis už šalies vidurkį- 6,8 proc. nuo bendro nusikaltimų skaičiaus. (Lietuvoje nepilnamečiai sudaro 14,3 procento bendro nusikaltimus padariusių asmenų skaičiaus).

5. Tai, kad vaikai ir jaunimas vis dažniau vartoja priklausomybę sukeliančias medžiagas, tampa jau grėsmingu socialiniu reiškiniu visoje Lietuvoje. Alkoholi gana dažnai vartoja 10–31 procentas mokinių. Europos mokyklos alkoholio ir kitų narkotikų vartojimo tyrimo projekto (ESPAD 99) duomenys rodo, kad tabaką rūko 5–10 procentų pradinių klasių mokinių, nuo 38 iki 77 procentų – vyresnių klasių mokinių.

6. Rajono mastu išsamesni tyrimai dėl psichiką veikiančių medžiagų vartojimo tarp mokinių nėra atliekami. Tačiau kiekvienais metais renkami duomenys iš mokyklų dėl problemos aktualumo. Palyginus 2004/05 ir 2005/06 m. rajono mokyklų apklausos duomenis dėl alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimą tarp mokinių (esminę problemos dalį sudaro alkoholio ir tabako vartojimas), mokyti, kad tai tampa vis aktualesne problema. 2006 metais psichiką veikiančių medžiagų vartojimą tarp mokinių kaip „labai aktualią problemą“ įvardijo 10 proc. daugiau mokyklų negu 2005 metais. Atitinkamai 2006 metais net 35 procentais mažiau mokyklų šią problemą įvardijo kaip „visai neaktualią“. Psichiką veikiančių medžiagų vartojimas tarp mokinių plinta labai sparčiai.

7. Lietuvoje bendrojo lavinimo mokyklų mokinių sveikatos rodikliai kasmet blogėja, vis mažėja I sveikatos grupės (sveikiausių) mokinių: 1992 metais jų buvo 56,9 procento, 2000 metais – 46,3 procento, 2002 metais – 42,2 procento. Gausėja II sveikatos grupės (rizikos grupės) mokinių (atitinkamai metais – 36,9, 46,5 ir 49,2 procento), regos, laikysenos sutrikimų ir stuburo iškreipimų turinčių mokinių.

Labai panašios tendencijos vyrauja ir rajone. Lyginant 2005 ir 2006 metus, I sveikatos grupės vaikų sumažėjo net 6 procentais, 4 procentais padidėjo II sveikatos grupės (rizikos grupės) vaikų.

8. Lietuvoje kasmet gausėja socialinės atskirties šeimų, kartu – socialiai bei pedagogiškai apleistų vaikų. Savivaldybių vaiko teisių apsaugos tarnybų duomenimis, 2001 metais, palyginti su 1995 metais, tokių šeimų pagausėjo 1,9 karto. 2001 metais jose augo 40276 vaikai. Daugelis minėtų šeimų tėvų menkai išsilavinę, prasta šių šeimų socialinė būklė, todėl vaikai dar pačioje gyvenimo pradžioje atsiduria tokioje aplinkoje, kurioje palanki socializacija vargu ar įmanoma.

Rajone socialinės rizikos šeimų, skirtingai nei bendrai šalyje, sumažėjo daugiau kaip 1 procentu, kadangi pagerėjo darbas su rizikos grupės šeimomis. Vaiko teisių apsaugos skyrius, vadovaudamasis SADM ministro 2006-07-28 įsakymu, 2006-12-28 patvirtino socialinės rizikos šeimų, auginančių nepasiturinčių šeimų vaikus, sąrašą (administracijos direktoriaus įsakymu). Sąrašas sudarytas remiantis seniūnijų pateiktais duomenimis.

9. Lietuvoje vis dažnesni fizinės ir psichologinės prievartos, smurto prieš vaikus atvejai mokyklose ir jų prieigose. Vidaus reikalų ministerijos duomenimis, 2000 metais įvykdyti 55 nusikaltimai mokyklose ir 31 nusikaltimas – mokyklų prieigose. Vaikai, nukentėję nuo smurto mokyklose, dažnai negauna kvalifikuotos pedagoginės ir psichologinės pagalbos, nežino, kur jos ieškoti. Socialinės ir psichologinės problemos, intensyvūs ekonominių, kultūrinių ir socialinių permainų procesai, pagalbos ir paramos stoka lemia paauglių savižudybių didėjimo tendenciją. 2000 metais nusižudė penki 10–14 metų vaikai ir 57 jaunuoliai, sukakę 15–19 metų.

Rajono mastu nėra atlikti išsamesni tyrimai, tačiau mokyklos nuo 2006 metų pateikė duomenis švietimo skyriui apie prievartos ir smurto problemos aktualumą. Prievarta ir smurtas aktuali problema net 85 procentams mokyklų, iš jų 60 procentų mokyklų įvardija, kad dažniausiai pasitaiko pavieniai smurto atvejai (peštynės, prasivardžiavimai, nesutarimai) ir tik 15 procentų mokyklų šią problemą įvardija kaip neaktualią (tai mažos kaimo mokyklos).

10. Mokiniais kylančias įvairias socialines problemas padeda spręsti socialiniai pedagogai, kurių etatus Lietuvos mokyklose pradėta steigti nuo 2001 metų. Šalies mokyklose 2002 metais dirbo per 600 socialinių pedagogų. 2006 metais Lietuvos mokyklose buvo įsteigta 920 socialinių pedagogų etatų.

Rajono mokyklose socialinių pedagogų etatai pradėti steigti nuo 2001 metų. 2006 m. rugsėjo 1 dieną rajono mokyklose buvo 7,25 socialinių pedagogų etato. Rajono mokyklose dirbo 13 socialinių pedagogų, iš jų tik 46 proc. turintys socialinio pedagogo kvalifikaciją. Pagrindinę darbo laiko dalį socialiniai pedagogai skiria mokinių nemokamam maitinimui organizuoti, todėl mokinių socialinėms problemoms spręsti (priklausomybių, smurto, nusikalstamumo prevencijai, mokyklos nelankymo problemoms spręsti ir kt.) skiriama mažiau dėmesio ir laiko.

11. Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenimis, 2001 metais mokyklos nelankė 5256 vaikai. Tai sudaro 1,1 procento visų vaikų. Savivaldybių duomenimis, 2001 metais mokyklos nelankė 684 vaikai iki 16 metų. Rajone 2006/7m.m. mokyklos nelankė 2 vaikai.

Lietuvoje viena iš mokyklos nelankymo priežasčių yra palikimas antriems metams. Daugiausia vaikų kurso kartoti paliekama pirmojoje klasėje (24 procentai), taip pat aštuntojoje klasėje (15 procentų). Kartojančių kursą mokinių tolydžio mažėja.

Rajono mokyklose 2005-2006 m. m. buvo palikti kartoti kurso 93 vaikai (tai sudaro 1,5 proc. visų vaikų). Skirtingai negu Lietuvoje, rajono mokyklose daugiausia - 37 (40 proc. visų antramečių), buvo palikti kartoti kurso 9-10 klasėje, o ne pirmoje klasėje.

13. Mokyklos nelankantiems, mokymosi motyvaciją praradusiems jaunuoliams socializuotis, grįžti prie nuoseklaus švietimo (-si) padeda jaunimo mokyklos. Lietuvos jaunimo mokyklose 2005-2006 m.m. sėkmingai baigė mokslo metus 80 procentų mokinių (iš viso: 1794 – mmokslo metų pradžioje, 1749 - pabaigoje; iš kurių sėkmingai mokslo metus baigė 1399 mokiniai).

Rokiškio jaunimo mokykloje 2005-2007 metais sėkmingai baigusiu mokinių yra daugiau kaip 80 procentų, tai viršija Lietuvos jaunimo mokyklų mokymosi motyvacijos atstatymo vidurkį.

14. Įgyvendinat Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2004-2008 m. programos priemones, rajone nuolat vykdomas prevencinis darbas. Vadovaujantis švietimo ir mokslo ministerijos 2004m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. ISAK- 1462 patvirtintomis Teisės pažeidimų, mokyklos nelankymo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, ŽIV/AIDS, smurto ir nusikalstamumo prevencijos rekomendacijomis buvo įvesta pašalinių asmenų patekimo į mokyklas apskaita ir kontrolė, integruojami į ugdymo turinį mokytojų, socialinių pedagogų, visuomenės sveikatos specialistų, klases auklėtojų organizuojami prevenciniai renginiai, veikia prevencinio darbo grupės mokyklose ir prevencinio darbo koordinavimo grupė savivaldybėje. Siekiant užtikrinti saugią ir sveiką aplinką mokiniams ir tinkamas sąlygas vaiko gerovei nuo 1997m. buvo įgyvendinama Vaikų ir paauglių nusikalstamumo prevencijos programa, nuo 2006 m. - Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa ir kt.). Šioms programoms įgyvendinti kiekvienais metais skelbiami projektų konkursai, skiriamas atitinkamas finansavimas, kuris kasmet didėja.

15. Kasmet savivaldybėje organizuojamos vaikų vasaros stovyklos socialiai remtiniams vaikams, o nuo 2007 metų - ir visiems vaikams. Daugiausia stovyklų organizuoja mokyklos (75 proc. visų stovyklų), savivaldybės įstaigos, organizacijos (25 proc.). Pagal stovyklos tipą: dieninės stovyklos sudaro 67 proc., turistinės - 30 proc., darbo ir poilsio stovyklos - 3 procentus. Pastaraisiais metais vis sunkiau įgyvendinti minėtąsias programas, nors finansavimas kasmet didėja, nepakanka lėšų patenkinti visus norinčiuosius. Pasinaudoti daliniu finansavimu 2007m. galėjo trečdalis visų mokyklinio amžiaus vaikų - 1980 (2005 m. - 808 vaikai).

16. Pagrindinės institucijos, atliekančios jaunimo laisvalaikio užimtumo funkciją rajone, bendrojo lavinimo mokyklos ir neformalaus ugdymo mokyklos (centrai). Mokyklose pagrindinė papildomo ugdymo forma - papildomo ugdymo būreliai. Pagal mokyklų patektus duomenis, 2005-2006 m.m. būrelius lankė 91 proc. mokyklinio amžiaus vaikų ir jaunimo.

Savivaldybėje yra 5 neformaliojo vaikų švietimo mokyklos ir 2 skyriai, veikia Rokiškio rajono kūno kultūros ir sporto centras ir 21 sporto klubas. 2005-2006 mokslo metais šiose įstaigose buvo organizuotas užimtumas 1698 mokinių (beveik 27 proc. visų mokinių skaičiaus). 2006-2007 m.m. dviem procentais daugiau vaikų lankė neformaliojo švietimo įstaigas.

17. Kuriasi nevalstybinės vaikų ir jaunimo organizacijos.

Savivaldybėje yra 8133 14-29 metų jaunimo, tai sudaro 19 proc. visų rajono gyventojų. Nuo 2004 metų savivaldybėje veikiančios pagrindinės institucijos, koordinuojančios jaunimo veiklą:

• Rokiškio rajono jaunimo reikalų komisija (patvirtinta rajono tarybos 2004 m. rugsėjo 10 d. sprendimu Nr. 162);

• Rokiškio jaunimo organizacijų sąjunga „Apvalus stalas“ (2004 m. gruodžio 31 d.).

Svarbi sritis rajono jaunimo politikai – nevyriausybinių organizacijų veikla:

• jaunimo NVO (6);

• su jaunimu dirbančios NVO (14);

• neformalios jaunimo grupės (20).

18. Ne visuomet tinkamai ugdomi ir užimami mokymosi motyvaciją turintys vaikai ir jaunimas. Plėtoti gabumus trukdo ne tik gabių vaikų poreikių ir norų neatitinkančios ugdymo programos, nepakankama pedagogų kompetencija, bet ir socialinio dėmesio, finansinės paramos stoka gabiems ir talentingiems vaikams. Tai didina psichologines problemas, mažina mokymosi motyvaciją.

2006-2007 m.m rajone pradėta įgyvendinti Gabių vaikų ir jaunimo programa. Programai skirta 13 tūkst. Lt. Programoje dalyvavo 242 pradinųjų ir vyresniųjų klasių mokiniai. 2006-2007m.m. pradėta įgyvendinti Pilietinio ir tautinio ugdymo programa, kuriai skirta 35 tūkst. Lt.

IV. PROGRAMOS TIKSLAI, PRIORITETAIR IR UŽDAVINIAI

19. Strateginis šios Programos tikslas – plėtoti vaikų ir jaunimo socializacijos galimybes, skatinti kultūrinės ir pilietinės brandos ugdymą, gerinti vaikų ir jaunimo pilietinio ir tautinio ugdymo sąlygas, sukurti veiksmingą gabių vaikų ir jaunuolių ugdymo sistemą.

20. Programos tikslai:

20.1. gerinti vaikų ir jaunimo ugdymą(-si) šeimoje;

20.2. telkti vietos bendruomenes ir socialinius partnerius, didinti jų galimybes rūpintis vaikų ir jaunimo socializacija;

20.3. sukurti informacijos sklaidos sistemą vaikų ir jaunimo socializacijos klausimais;

20.4. skatinti vaikų ir jaunimo užimtumą, jo įvairovę;

20.5. kurti saugią ir sveiką ugdymo (-si) ir socializacijos aplinką;

20.6. užtikrinti socialinę, pedagoginę, psichologinę ir kitą pagalbą socialinę atskirtį patiriantiems vaikams ir jaunimui;

20.7. ugdyti vaikų ir jaunimo socializacijos subjektų socialinę, edukacinę ir teisinę kompetenciją.

21. Programos prioritetai:

21.1. vaikų ir jaunimo socializacijos, pilietinio ir tautinio ugdymo, gabių ir itin gabių vaikų bei jaunimo ugdymo ekonominių ir edukacinių galimybių sistemos sukūrimas;

21.2. vaikų ir jaunimo užimtumo plėtotė, jo kokybės gerinimas;

21.3. vaikų teisių apsaugos ir jų asocialaus elgesio prevencija;

21.4. vaikų ir jaunimo socializacijos, pilietinio ir tautinio ugdymo, gabių ir itin gabių vaikų bei jaunimo ugdymo srityse dirbančių specialistų kvalifikacijos tobulinimas.

22. Šios Programos uždaviniai:

22.1. didinti šeimos atsakomybę už vaikų ugdymą;

22.2. skatinti vietos bendruomenes ir socialinius partnerius spręsti vaikų ir jaunimo socializacijos problemas;

22.3. informuoti visuomenę apie vaikų ir jaunimo socializacijos procesus;

22.4. sudaryti vaikams ir jaunimui socialiai teisingas saviraiškos ir laisvalaikio užimtumo galimybes;

22.5. skatinti vaikų ir jaunimo pilietinės ir tautinės kultūros ugdymą;

22.6. plėtoti vaikų socializacijos vasarą formų įvairovę, garantuoti jų prieinamumą;

22.7. skatinti vaikų ir jaunimo užimtumą mokinių atostogų metu;

22.8. ugdyti vaikų ir jaunimo sveiką gyvenseną;

22.9. ugdyti vaikų ir jaunimo psichologinį atsparumą žalingiems aplinkos veiksniams;

22.10. laiduoti saugias ugdymo (-si) ir socializacijos sąlygas;

22.11. laiku nustatyti socialinės įtampos židinius ir organizuoti prevencinį darbą;

22.12. didinti vaiko teisių apsaugos sistemos veiksmingumą;

22.13. skatinti vietos bendruomenes teikti kryptingą socialinę, pedagoginę pagalbą socialinę atskirtį patiriantiems vaikams ir jaunimui;

22.14. gerinti subjektų profesinę kompetenciją, dirbančių vaikų ir jaunimo socializacijos, pilietinio ir tautinio ugdymo, gabių ir itin gabių vaikų bei jaunimo ugdymo srityse;

23. Šios Programos įgyvendinimo priemonės pateiktos jos priede.

V. ĮGYVENDINIMO ETAPAI

24. Numatomi trys šios Programos įgyvendinimo etapai:

24.1. Pirmasis, parengiamasis, etapas (2004–2007 metai): išanalizuoti ir įvertinti vaikų ir jaunimo socializacijos eigą, numatyti būtinas priemones vaikų ir jaunimo socializacijai užtikrinti, įgyvendinti kitas su šia Programa susijusias programas.

24.2. Antrasis etapas (2008–2010 metai): sukurti vaikų ir jaunimo socializacijos, pilietinio ir tautinio ugdymo, gabių ir itin gabių vaikų bei jaunimo ugdymui socialinių, ekonominių, finansinių, teisinių, organizacinių, informacinių, analitinių priemonių stebėsenos sistemą, įdiegti veiksmingas veiklos priemones, užtikrinti sistemos funkcionavimą.

24.3. Trečiasis etapas (2011–2014 metai): įvertinti sistemos funkcionavimą, tikslinti ir tobulinti ją.

VI. LĖŠŲ POREIKIS

25. Ši Programa finansuojama iš savivaldybės biudžeto lėšų, taip pat iš kitų šaltinių. Jos tikslams įgyvendinti kooperuojamos ir privačios, įvairių fondų bei investicijų lėšos.

Preliminarus lėšų poreikis 2008–2010 metais –1263 tūkst. Lt.

Šios Programos įgyvendinimo priemonėms numatomos lėšos gali būti tikslinamos rengiant kiekvienų metų savivaldybės biudžetą ir investicines programas, atsižvelgiant į vietos bendruomenės poreikius ir esamas lėšas.

VII. NUMATOMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

26. Įgyvendinus Programą, prognozuojami šie rezultatai:

26.1. padidės tėvų (globėjų, rūpintojų), kitų vaikų ir jaunimo socializacijoje dalyvaujančių subjektų atsakomybė už tinkamą vaikų ugdymą;

26.2. maždaug 10 procentų sumažės socialinę atskirtį patiriančių vaikų ir jaunimo;

26.3. bus sudarytos socialiai teisingos vaikų ir jaunimo laisvalaikio ir saviraiškos sąlygos;

26.4. bus išplėta pedagoginės ir psichologinės pagalbos šeimoms, jų švietimo ir konsultavimo sistema;

26.5. bus išplėtos mokyklų socialinės, edukacinės, kultūrinės veiklos funkcijos;

26.6. maždaug 10 procentų sumažės nepilnamečių, linkusių į teisėsaugos pažeidimus;

26.7. bus sukurta saugi ir sveika ugdymo (-si) ir socializacijos aplinka;

26.8. padidės vaikų ir jaunimo pilietinės ir kultūrinės brandos ugdymo (-si) galimybės;

26.9. padidės vaikų ugdymo (-si) šeimose, švietimo įstaigose, vietos bendruomenėse socialinės ir kultūrinės galimybės;

26.10. veiksmingiau bus teikiama socialinė ir pedagoginė pagalba vaikams ir jaunimui;

26.11. padidės specialistų, dirbančių vaikų ir jaunimo socializacijos, pilietinio ir tautinio ugdymo, gabių ir itin gabių vaikų bei jaunimo ugdymo srityse kompetencija.

27. Šios Programos vertinimo kriterijai:

27.1. kiek išplėta pedagoginės psichologinės pagalbos teikimo ir konsultavimo sistema;

27.2. kiek vaikų dalyvauja saviraiškos ir kryptingo užimtumo programose (bendras skaičius);

27.3. kiek socialiai remtinų vaikų turi galimybę pailsėti vasarą (bendras skaičius);

27.4. kokiai daliai vaikų (procentais) iš dalies finansuojamas vasaros poilsis;

27.5. kokia socialinę atskirtį patiriančių vaikų dalis (procentais) turi galimybę gauti socialinę, pedagoginę, psichologinę ir kitą pagalbą;

27.6. kiek socialiai ir pedagogiškai apleistų vaikų dalyvauja prevencinėse ir kitose užimtumo programose (bendras skaičius);

27.7. kiek socializacijoje, pilietinio ir tautinio ugdymo, gabių ir itin gabių vaikų bei jaunimo ugdymo srityse dalyvaujančių subjektų kelia kvalifikaciją (bendras skaičius);

27.8. kiek išplėtota, atnaujinta ir prieinama suinteresuotiems asmenims neformalaus vaikų švietimo duomenų bazė.

VIII. ĮGYVENDINIMO KONTROLĖ

28. Už šios Programos įgyvendinimą atsako Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius. Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudaroma Vaikų ir jaunimo socializacijos programos koordinavimo komisija iš institucijų, atsakingų už šios Programos priemonių įgyvendinimą: savivaldybės administracijos Švietimo, Socialinės paramos ir sveikatos, Vaiko teisių apsaugos, Kultūros ir ryšių su užsienio šalimis skyrių atstovų, sporto, policijos, nevyriausybinių organizacijų ir kitų institucijų atstovų. Komisijos nariai atsako už Programoje numatytų priemonių įgyvendinimo koordinavimą.

Kiekvienais kalendoriniais komisijos pirmininkas teikia ataskaitą Rokiškio rajono savivaldybės tarybai apie šios Programos vykdymo rezultatus.

**ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VAIKŲ IR JAUNIMO SOCIALIZACIJOS PROGRAMOS
2008-2010 METAMS ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS**

Prioritetai	Tikslai	Uždaviniai	Priemonės	Vykdytojai	Įvykdymo terminas (metai)	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)
1. Vaikų ir jaunimo socializacijos, pilietinio ir tautinio, gabių ir itin gabių vaikų bei jaunimo ugdymo ekonominių, edukacinių, galimybių sistemos sukūrimas	1.1. gerinti vaikų ir jaunimo ugdymą (-si) šeimoje;	1.1.1. didinti šeimos socialines, ekonomines, edukacines, teises galimybes bei atsakomybę už vaikų ugdymą;	1.1.1.1. organizuoti šeimų pedagoginio, psichologinio švietimo ir konsultavimo kursus	Švietimo centras	2008-2010	9
			1.1.1.2. steigti neformalias tėvų mokyklas prie seniūnijų;	Seniūnijos, Vaiko teisių apsaugos skyrius		15
			1.1.1.3. rengti ilgalaikius vaikų sugrąžinimo į biologinę šeimą projektus;	Seniūnijos, Vaiko teisių apsaugos skyrius Vaikų dienos centrai, Socialinės paramos ir sveikatos skyrius		18
	1.2. telkti vietas bendruomenes ir socialinius partnerius, didinti jų galimybes rūpintis vaikų ir jaunimo socializacija;	1.2.1. skatinti vietas bendruomenes ir socialinius partnerius spręsti vaikų ir jaunimo socializacijos problemas;	1.2.1.1. skatinti seniūnijas telkti socialinius partnerius vaikų socialinėms ir edukacinėms problemoms spręsti;	Seniūnijos		

Prioritetai	Tiksiai	Uždaviniai	Priemonės	Vykdytojai	Įvykdymo terminas (metai)	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)
			1.2.1.2. organizuoti jaunimą, kad jis savanoriškai padėtų teikti socialinę, pedagoginę, psichologinę pagalbą socialinę atskirti patiriantiems vaikams ir jaunimui;	Švietimo skyrius, jaunimo organizacijos, mokinių savivalda,		
			1.2.1.3. inicijuoti, kad visų tipų mokyklos, ypač kaime, būtų atveriamos ir pritaikomos įvairiems kultūros, sporto, edukaciniams, socialiniams vietos bendruomenės poreikiams;	Švietimo skyrius, mokyklos		
	1.3. sukurti informacijos sklaidos sistemą vaikų ir jaunimo socializacijos klausimais;	1.3.1. informuoti visuomenę apie vaikų ir jaunimo socializacijos procesus;	1.3.1.1. reguliariai informuoti visuomenę apie vaikų ir jaunimo socializaciją			
2. Vaikų ir jaunimo užimtumo plėtotė, jo kokybės gerinimas	2.1. skatinti vaikų ir jaunimo užimtumą, jo įvairovę	2.1.1. sudaryti vaikams ir jaunimui socialiai teisingas saviraiškos ir laisvalaikio užimtumo galimybes	2.1.1.1. organizuoti gabių vaikų programų rėmimo konkursus;	Švietimo centras		21
			2.1.1.2. organizuoti ugdymo įstaigose projektinį darbą, susijusį su gabių vaikų ugdymu;	Bendrojo lavinimo mokyklos, Neformaliojo švietimo įstaigos		
		2.1.2. skatinti vaikų ir jaunimo pilietinės tautinės kultūros ugdymą ;	2.1.2.1. organizuoti pilietinio ir tautinio ugdymo programų rėmimo konkursus;	Savivaldybės administracija		21
			2.1.2.2. organizuoti ugdymo įstaigose projektinį darbą, susijusį su pilietinės visuomenės problemų sprendimu;	Bendrojo lavinimo mokyklos, neformaliojo švietimo įstaigos		

Prioritetai	Tikslai	Uždaviniai	Priemonės	Vykdytojai	Įvykdymo terminas (metai)	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)
			2.1.2.3. Bendrojo lavinimo mokyklų žemesniųjų klasių programos papildyti socialinį solidarumą ir pilietinį tautinį aktyvumą skatinančia visuomenei naudinga veikla, kartu su socialiniais partneriais kurti ir įgyvendinti šios veiklos projektus;	bendrojo lavinimo mokyklos		
		2.1.3. skatinti vaikų ir jaunimo dalyvavimą skaitymo skatinimo programoje;	2.1.3.1. organizuoti skaitymo skatinimo projektų konkursą;	Savivaldybės administracija	2008-2010	30
			2.1.3.2. Organizuoti mokyklos savivaldos institucijų narių mokymus siekiant plėtoti mokyklų savivaldą, mokant mokinius atsakingai veikti priimančioms mokyklų bendruomenių sprendimus;	Švietimo centras, mokyklos		
		2.1.4. plėtoti vaikų socializacijos vasarą formų įvairovę, garantuoti jų prieinamumą;	2.1.4.1. parengti ir patvirtinti vaikų vasaros poilsio programų finansavimo tvarką savivaldybėje;	Savivaldybės administracija	2008	
			2.1.4.2. organizuoti vaikų socializacijos vasarą konkursus ;	Savivaldybės administracija	2008-2010	90
			2.1.4.3. parengti ir patvirtinti vaikų vasaros poilsio stovyklų bendruosius nuostatus;		2007	
			2.1.4.4. Organizuoti vaikų vasaros stovyklas (dienines, turistines, darbo ir poilsio);	Mokyklos, neformaliojo švietimo įstaigos, nevyriausybinės organizacijos, kitos savivaldybės įstaigos.	2008-2010	
			2.1.4.5. Organizuoti vaikų vasaros poilsį stacionarinėje stovykloje;	Savivaldybė		900
		2.1.5. skatinti vaikų ir jaunimo užimtumą per mokinių atostogų metu;	2.1.5.1. organizuoti vaikų ir jaunimo užimtumą per visus metus ir mokinių atostogų metu konkursus ;	Savivaldybės administracija	2008-2010	9

Prioritetai	Tikslai	Uždaviniai	Priemonės	Vykdytojai	Įvykdymo terminas (metai)	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)
			2.1.5.2. rengti ir įgyvendinti vietos bendruomenėse, mokyklose, vaikų ir jaunimo užimtumo mokinių atostogų metu projektus;	Mokyklos, neformaliojo švietimo įstaigos, nevyriausybinės organizacijos, kitos savivaldybės įstaigos		
			2.1.5.3. rengti ir įgyvendinti vaikų neformaliojo ugdymo institucijose vaikų ir jaunimo užimtumo mokinių atostogų metu projektus;	Neformaliojo švietimo įstaigos,		
3. Vaikų teisių apsaugos ir jų asocialaus elgesio prevencija	3.1. kurti saugią ir sveiką ugdymo (-si) ir socializacijos aplinką;	3.1.1. ugdyti vaikų ir jaunimo sveiką gyvenimą;	3.1.1.1. rengti ir įgyvendinti mokyklose ilgalaiškes narkomanijos, savižudybių, seksualinio išnaudojimo prevencijos, psichikos sveikatos tausojimo ir stiprinimo priemonių planus;	Bendrojo lavinimo mokyklos		
		3.1.2. ugdyti vaikų ir jaunimo psichologinių atsparumą žalingiems aplinkos veiksniams;	3.1.2.2. kurti ir įgyvendinti mokyklose vaikų ir jaunimo gyvenimo įgūdžių ugdymo priemonių planus;	Bendrojo lavinimo mokyklos		
		3.1.3. laiduoti saugias ugdymo (-si) ir socializacijos sąlygas;	3.1.3.1. diegti bendrojo lavinimo mokyklose socialinio, specialiojo pedagogo, logopedo, psichologo, vaikų slaugytojo komandinio darbo įgūdžius;	Bendrojo lavinimo mokyklos		
			3.1.3.2. organizuoti ir įgyvendinti smurto prevencijos programų konkursą;	Savivaldybės administracija	2008-2010	30
			3.1.3.3. rengti ir įgyvendinti priemonių planus saugiai ir sveikai aplinkai sukurti;	Savivaldybės Narkotikų kontrolės komisija ir savivaldybės Prevencinio darbo grupė		
	3.2. užtikrinti socialinę, psichologinę, pedagoginę ir kitą pagalbą socialinę atskirti patiriantiems vaikams ir jaunimui	3.2.1. laiku nustatyti socialinės įtampos židinius ir organizuoti prevencinį darbą;	3.2.1.1. organizuoti vaikų ir paauglių nusikalstamumo prevencijos programų konkursus ;	Savivaldybės administracija		15

Prioritetai	Tikslai	Uždaviniai	Priemonės	Vykdytojai	Įvykdymo terminas (metai)	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)
			3.2.1.2. parengti ir savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtinti vaikų sugrąžinimo į mokyklas priemonių planą	Savivaldybės administracija, Vaiko teišų apsaugos skyrius	2008	
		3.2.2. didinti vaiko teišų apsaugos sistemos veiksmingumą;	3.2.2.1. rengti ir įgyvendinti vietos bendruomenėse nepilnamečių, grįžusių iš specialiųjų auklėjimo ir globos namų, įkalinimo įstaigų, resocializacijos projektus;	Savivaldybės administracija Vaiko teišų apsaugos skyrius		
		3.2.3. skatinti vietos bendruomenes teikti kryptingą socialinę, pedagoginę pagalbą socialinę atskirtį patiriantiems vaikams ir jaunimui;	3.2.3.1. inicijuoti vaikų ir jaunimo užimtumo ir socialinės pagalbos įstaigų steigimą; Organizuoti <i>minimalios ir vidutinės priežiūros</i> priemonių teikimą rizikos grupės vaikams;	Savivaldybės administracija Savivaldybės prevencinio darbo grupė	2008-2010	90
			3.2.3.2. organizuoti psichologines ir pedagogines reabilitacijos stovyklas vaikams, patyrusiems smurtą, nukentėjusiems nuo narkotinių medžiagų vartojimo;	Savivaldybės administracija		
4. Vaikų ir jaunimo socializacijos pilietinio ir tautinio ugdymo, gabių ir itin gabių vaikų ir jaunimo ugdymo srityje dirbančių specialistų rengimas ir kvalifikacijos tobulinimas	4.1. ugdyti vaikų ir jaunimo socializacijos subjektų socialinę, edukacinę ir teisinę kompetenciją;	4.1.1. sudaryti subjektams, vykdančiams vaikų ir jaunimo socializaciją, galimybę ugdyti (-s) socialinę, edukacinę ir teisinę kompetenciją;	4.1.1.1. organizuoti įvairių institucijų specialistų, dirbančių su socialinės atskirties vaikais ir jaunimu, mokymą, tobulinti jų kvalifikaciją;	Švietimo centras		15

Preliminarus lėšų poreikis 2008–2010 metais – 1263 tūkst. Lt